

ваги, аналіз чутливості, множинні сценарії, графічний перегляд результатів, інтеграція з іншими системами та програмування, програмний інтерфейс OLE Automation.

Тематика тренінгових занять з дисципліни також охоплює прийняття рішень на основі OLAP-технологій (Oracle Express Analyzer), нечіткої логіки (пакет Matlab), детермінаційного аналізу (ДА-система) тощо.

Гужва В. М., канд. екон. наук, доцент,
кафедра інформаційних систем
в економіці

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Ситуація на вітчизняному ринку освітніх послуг стає достатньо напруженою. По-перше, на ринок виходить все більше комерційних вузів, які хоча поки що поступаються за престижем державним вузам, але завдяки своїй мобільності поступово збільшують свою частку. По-друге, дисбаланс фінансування в економіці привів до різкого перетікання кваліфікованих кадрів в інші, більш оплачувані галузі економіки. Особливо це стосується молодих кадрів. По-третє, Україна підписала Болонську декларацію, яка несе для вітчизняного ринку освітніх послуг як позитивні, так і негативні наслідки. І, насамперед, це зовсім нові вимоги до структури й сутності освітніх програм. Швидко міняється сама економіка, змушуючи адаптувати навчальні програми до нових потреб. Все це породжує проблему пошуку нових джерел підвищення конкурентоспроможності вузу. Для виживання в конкурентному середовищі, що постійно ускладнюється, вузам необхідні висококваліфіковані фахівці, здатні творчо мислити й використовувати свої знання для вирішення завдань, спрямованих на підвищення їх конкурентоспроможності. В умовах ринку конкурентоспроможність вузу визначається його готовністю до постійного й безперервного інноваційного процесу, що базується на використанні існуючих і генерації нових знань.

*Знання стає основним активом компанії в конкурентній боротьбі, оскільки всі інші джерела конкурентної переваги — технології, позиція лідера на ринку, популярність марки та ін. — можуть бути скопійовані або перевершені конкурентами. Тому властивість знання — *невіддільність від свого носія* — створює стійку конкурентну перевагу, формування й збереження якого є однією з основних завдань стратегічного управління вузом. Усвідомлення важливості впливу знань на конкурентоспроможність є основою для становлення нового напрямку в діяльності вузу — *керування знаннями*.*

Глибоке проникнення в усі сфери нашого життя інформаційних і інноваційних технологій, впровадження он-лайн навчання, у тому числі технологій e-learning, підводить до створення *системи управління знаннями (СУЗ)*. СУЗ призначена для об'єднання різномірних джерел знань і інструментальних засобів з метою їх колективного використання в ділових процесах будь-якої організації: забезпечення фахівців якісними знаннями, створення інтерактивних середовищ взаємодії фахівців. Система управління знаннями дозволяє правильно оцінювати пророблену роботу й перспективи створення нового продукту, особливо організаціям, які виробляють нематеріальні продукти й основним ресурсом яких є знання. У даному процесі, що відбувається під впливом світових макро- і мікроекономічних тенденцій, змінюється роль і значення університету.

До числа основних цілей управління знаннями в університеті можна віднести: 1) поліпшення якості й швидкості прийняття рішень; 2) спрощення пошуку інформації та ресурсів, які є як в університеті, так і в Інтернеті; 3) забезпечення повторного застосування ідей, документів, досвіду; 4) запобігання повтору однакових помилок; 5) повсюдне та швидке поширення важливої інформації; 6) забезпечення доступності методів, інструментів, технік і прикладів; 7) забезпечення загального доступу до рідких і дефіцитних навичок, досвіду, компетенцій; 8) поліпшення взаємодії зі студентами, підприємствами-споживачами; 9) сприяння повторному використанню кращих практик при вирішенні проблем; 10) сприяння інноваціям.

Основними кроками щодо впровадження системи управління знаннями в університеті можуть бути: а) визначення стратегії на базі поставлених цілей і завдань; б) визначення способів, методів і строків реалізації; в) каталогізація всіх ресурсів (формування баз даних); г) створення електронного документообігу; д) визна-

чення методів формалізації «неформальних знань»; е) створення «карти знань» кафедри, факультету, університету; є) обов'язкова підготовка інформаційно-комунікаційної технологічної бази (ІКТ-бази); ж) навчання персоналу; з) внесення змін у систему мотивації професорсько-викладацького складу; і) підготовка плану реалізації; к) впровадження технологій електронного навчання як основи, що дозволяє підійти до реалізації задач управління знаннями; л) впровадження системи менеджменту якості; м) впровадження принципів організації, що здатна до навчання; н) впровадження системи збалансованих показників.

Денісова О. О., канд. екон. наук, доцент,
кафедра інформаційних систем в економіці

ТРЕНІНГ ЯК ДжЕРЕЛО ДОДАТКОВИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ З ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Комплексний тренінг для студентів, що навчаються по спеціальності «Економічна кібернетика» за магістерськими програмами «Інформаційні системи в менеджменті» та «Інформаційні системи в банках і фінансових установах», передбачає розробку інформаційної системи групою студентів в умовах, наближених до реальних. Учасники тренінгу при цьому виконують ролі, передбачені сучасними методологіями — фахівця предметної області, інженера з постановки задач, економіста-аналітика, аналітика інформаційних систем, проєктувальника, інженера-алгоритмізатора, технолога процесу автоматизованого оброблення інформації, проєктувальника баз та сховищ даних, інженера з прикладного програмного забезпечення, інженера з апаратного та мережевого забезпечення.

Основними відмінностями тренінгу від виконання інших навчальних завдань (лабораторних, самостійних робіт і курсових проєктів) є робота з даними конкретного об'єкта автоматизації (підприємства, організації, установи) і співпраця в рамках групи.

Під час виконання роботи студенти застосовують знання і вміння з усіх дисциплін професійного спрямування, що вони їх вивчали. Набуття нових знань і навичок відбувається в результаті науково-дослідної роботи та оцінювання рівня своєї підготовки в